

A csapatok hadtápbiztosítása a Lvov—Szandomiri hadműveletben

(Fordította: Grabant István alezredes)

1944, a szovjet föld ellenségétől való teljes megtisztításának éve, a fasiszta rabság által elnyomott európai népek felszabadításának kezdete. 1944 telén és tavaszán a Vörös Hadsereg egy sor sikeres hadműveletet hajtott végre, szétverte a német fasiszta csapatok déli stratégiai csoportosítását és felszabadította nemcsak UKRAJNA keleti területeit és a KRÍMET, de még UKRAJNA nyugati területének jelentős részét is.

1944-ben a szovjet—német frontvonalon két terjedelmes arcvonal-kiszögellés jött létre. Az egyik — a PRIPJÁTYI folyó nyugati partján, amely a mi oldalunkba nyomódott be és a németek „bjelorussz erdőnyek” nevezték, a másik — ennek a folyónak a déli részén jött létre. A kiszögellés csúcsa az ellenség felé volt. A déli arcvonal-kiszögellés a tavaszi nagysikerű ukrán akció eredményeképpen keletkezett. Itt az 1. és a 2. UKRÁN FRONT csapatai mélyen beékelődve az ellenség védelmébe, nekiszorították őket a Kárpátoknak. Az 1. UKRÁN FRONT előtt az „ÉSZAK UKRAJNA” hadseregcsoport tevékenykedett, védelmi vonala POLESZJA-tól a KÁRPÁTOK-ig húzódott.

Az „ÉSZAK UKRAJNA” hadseregcsoport több mint 600 ezer katonával, 900 harckocsival és rohamlöveggel, 6300 ágyúval és aknavetővel, valamint 700 repülővel rendelkezett. Az ellenség mélyen lépcsőzött védelmet alakított ki. Különösen erős védelem volt LVOV keleti térségében. Az átszegdelt terep, a hatalmas erdőségek, a mocsaras területek és a nyugati folyók BUG, DNYESZTER, SAN, VISZTULA kedvező feltételeket biztosítottak a mélyen lépcsőzött védelem és védelmi vonalak létrehozására.

A front csapatai előtt hatalmas támadó hadművelet végrehajtása állott; szétverni ezt az ellenséges csoportosítást, befejezni NYUGAT-UKRAJNA teljes felszabadítását a hitlerista területablóktól, valamint folytatni az ellenség megsemmisítését LENGYELORSZÁG és CSEHSZLOVÁKIA területén.

Az 1. UKRÁN FRONT parancsnok hadtáphelyettesi beosztásba én (N. Anyiszimov vezérezredes. Fordító megjegyzése) kerültem a 4. UKRÁN FRONT-tól a KRIMI támadó hadművelet befejezése után. Ebben az idő-

ben az 1. UKRÁN FRONT parancsnoka G. K. ZSUKOV, a Szovjetunió marsallja volt. A Katonai Tanács tagjai K. V. KRAJNYUKOV és N. T. KALCSENKO altábornagok, a FRONT politikai csoportfőnöke Sz. Sz. SATILOV tábornok voltak.

Nem volt könnyű feladat az előttünk álló hadművelet hadtápbiztosítása. A hadműveletre való felkészülés során gyűléseket és taggyűléseket tartottunk a kommunisták és a szakemberek részére, a csapatok anyagi, technikai és egészségügyi biztosításának sikeres végrehajtása érdekében. Különös figyelmet fordítottunk a szállítások pontos megszervezésére.

Nem tudni miért, a FRONT gépkocsi szállító eszközei ezideig decentralizáltan kerültek felhasználásra. Egy gépkocsi szállító zászlóalj például a műszaki főnöknek volt alárendelve és hídemekekkel megrakva állt. Egy másik zászlóalj a lőszerraktáraknál szállított.

Az 1. UKRÁN FRONT létszáma és fegyverzete sokkal több volt, mint a 4. UKRÁN FRONT-é; hadtáp egysége, különösen szállító eszköze viszont jóval kevesebb volt. Ezt jelentettem a FRONT parancsnokának, G. K. ZSUKOV-nak, a Szovjetunió marsalljának. Még azon a napon rejtjelzett táviratban kérte a Vörös Hadsereg hadtápfőnökétől, A. V. HRULEV hadseregtábornoktól a hadtáp egységek kiegészítését. Rövid időn belül a FŐPARANCSNOKSÁGI tartalékból az 1. UKRÁN FRONTHOZ kiegészítésre érkezett: egy gépkocsi szállító dandár, több mint 40 táborigyűlési kórház, 20 közúti-hidépítő egység és néhány ezer tehergépkocsi. Az ilyen megerősítés jelentős mértékben javította a szállítás megszervezését és a csapatok mindennemű anyaggal való ellátását. Elhatározás született a FRONT összes gépkocsi szállító zászlóaljainak egykézben való összpontosítására és központi felhasználására.

A FRONT parancsnok elhatározása szerint a gépkocsi szállító zászlóaljak elsősorban a DNYESZTER folyón túl harcoló hadseregek részére szállítottak lőszert és üzemanyagot. Ezen hadseregek feladata volt teljes egészében megtisztítani a KÁRPÁTOK előhegységeit az ellenséges csapatoktól és biztosítani a FRONT balszárnyát a nyugati irányban végrehajtásra kerülő támadó hadművelethez. A feladat végrehajtásra került, melyben nagy szerepet játszott a csapatok részére szükséges lőszer és üzemanyag korszerű biztosítása.

1944. május 24-től a FRONT parancsnoki beosztásban változás állt be. A parancsnoki beosztást I. Sz. KONYEV, a Szovjetunió marsallja foglalta el. Erre az időre a FRONT-nak 1,2 millió katonája, 13 900 lövege és aknavetője, 2200 harckocsija és rohamlövege, több mint 3000 repülőgépe volt. A FRONT kidolgozta a hadművelet tervét és július 7-re felterjesztette jóváhagyásra a FŐPARANCSNOKSÁG-ra. A FRONT parancsnokság és a VEZÉRKAR alkotó tevékenységéből született a LVOV—SZANDOMIRI hadművelet terve, amelyet a Legfelsőbb Főparancsnokság hagyott jóvá. Meg kell jegyezni, hogy az ellenséges csapatok szétverése BJELORUSSZIA-ban 1944. június 23-án kezdődött meg és a szovjet—német központi arcvonalon a Vörös Hadsereg hatalmas támadó hadműveletének alapját az 1. UKRÁN FRONT hadművelete képezte.

A hadműveleti tervnek megfelelően az 1. UKRÁN FRONT főerőit és eszközeit — RAVA—RUSZKIJ és LVOV irányok áttörési szakaszaira

kellett összpontosítani. Az erők és eszközök átcsoportosítása igen nagy munkát igényelt. A FRONT hadtáp szerveinek a támadás előkészítése során és a támadás folyamán szintén nagy munkát kellett elvégezni a csapatok mindenoldalú anyagi, technikai és egészségügyi biztosítása érdekében.

A feladat végrehajtása és a hadtáp elhatározás meghozatala előtt végrehajtásra került a szemrevételezés saját terepen, az ellenség által elfoglalt területen, a FRONT támadási sávjának teljes szélességében. Térképen és a terepen minden oldalról tanulmányoztuk a közutak és vasutak állapotát.

A helyzetértékelés és az elkészített pontos számvetések azt mutatták, hogy a csapások irányában összpontosított csapatok biztosításának végrehajtására a hadművelet kezdetéig racionálisabban kell elhelyezni a hadsereg hadtáp egységeit, a raktárakat az anyagi készletekkel és a kórház-bázisokkal. Ebben az időben már jelentős tapasztalatokkal rendelkezünk és pontosan tudtuk azt, hogy a nagy számú hadtáp egységek és intézetek átcsoportosítására körülbelül két hónap szükséges. Amennyiben késünk az átcsoportosítás végrehajtásával és az anyagi készletek felhalmozásával, a hadművelet kezdetének időpontját elkerülhetetlenül későbbre kell áttenni.

Az 1. UKRÁN FRONT hadtáp direktívája, anyagi, technikai, egészségügyi biztosítási terve átgondoltan és figyelmesen készült el, amelyet a FRONT Katonai Tanácsa hagyott jóvá. Külön kerültek kidolgozásra a vasutak biztosítási és helyreállítási, valamint a FRONT fontosabb hadtáp objektumainak védelmi tervei.

Az előkészítő időszakban bevezetett szigorú anyagtakarékossági intézkedések bevezetésével és a központi raktárakból történő anyagkiszállításokkal sikerült a szükséges készleteket megalakítani. A támadás kezdetére 1944. július 12-ére a hadsereg és FRONT raktáraiban 3,3 javadalmazás lőszer, 6—10 javadalmazás gépkocsi benzin és gázolaj, valamint 15—30 javadalmazás élelem volt. Erre az időre sikerült a hadtáp egységeket, intézeteket közelebb telepíteni a csapatokhoz és befejezni a vasutak helyreállításának és áteresztő képességük növelésének végrehajtását.

A vasutak áteresztő képessége kétvágányú vasutaknál elérte a napi 30 vonatpárt, egyvágányú vasutaknál a napi 12—18 vonatpárt. A közúti, hídépítő és műszaki egységek 2200 km műutat és földutat állítottak helyre, 389 hidat építettek és javítottak meg. A gépkocsizó szakemberek igen nagy mennyiségű szállító gépkocsi javítását végezték el.

A FRONT a hadművelet kezdetére 24 FRONT raktárral rendelkezett, amelyek a hadtáp körletben a ZSITOMIRI vasútállomástól a SZLAVUTA és GRECSANI vasútállomásig települtek. A KOVELSZKIJ, LVOVI és KISINYOVSZKIJ vasútvonalak állomásain 110 hadsereg raktár települt. Röviden mondván a hadtáp előkészítésében részt vett nagyon sok szakember áldozatkész munkáját nem lehet eléggé értékelni. A támadó hadművelet biztosításának előkészítése során például a közlekedési tisztek mindenhol kiutaztak a fontosabb vasúti csomópontokra és vasútállomásokra, ahol nagytömegű csapat- és anyagberakás folyt. A hadművelethez való felkészülés időszakában a FRONT, a hadsereg és a vasútvonalak diszpécser szolgálatának megjavítása céljából egységesen

diszpécseri váltások kerültek bevezetésre. Ezekben a diszpécseri váltásokban kiemelkedő munkát végeztek I. P. FILATOV százados, A. V. GRECSINOV főhadnagy és sok más tiszt.

A támadás felkészítésének időszakában az 1. UKRÁN FRONT-hoz naponta 600 vagon anyag és technikai eszköz érkezett, ami teljes egészében biztosította a FRONT szükségletét. Az ellenség légiereje nagy aktivitást fejtett ki, a vasútvonalakra éjjel-nappal folytak az ellenséges berepülések.

A vasutas dolgozók és a közlekedési tisztek mindent elkövettek annak érdekében, hogy a szállítmányokat a lehető legnagyobb mértékben megóvják. Az egyik berepüléskor a SEPETOVKA-i vasútállomáson levő lőszerzállítmány bombatalálalat érte. Tűz keletkezett. A vasútállomás katonái komendánsa I. P. FILATOV százados, akinek a polgári foglalkozása mozdonyvezető volt, felment a mozdonyra, M. N. CSERNOIVANYENKO őrnagy pedig a vasútállomás dolgozóival együtt gyorsan szétkapcsolta a szerelvényt. A vasúti szerelvényt biztos helyre vontatták. Ezzel megakadályozták a lőszeres szerelvény felrobbanását.

Néhány esetben az ellenségnek sikerült az egyik, vagy a másik vasútállomást egy-két órára kikapcsolni, azonban a vasúti csapatok személyi állománya a vasutas dolgozókkal együtt bátorságról tettek tanúbizonyságot és fáradhatatlan munkával gyorsan helyreállították a vasútvonalakat. Ez lehetővé tette a vasúti szerelvények késés nélküli beérkezését a kirakóállomásokra.

Visszaemlékszem egy esetre, amikor az ellenséges légierő egymás után bombázta vasúti szerelvényeinket a TERNOPOL-i vasútállomás bejárata előtt levő hosszú bemélyedésben. A bemélyedés egy része beomlott és sérült vasúti kocsikkal volt eltorlaszolva. A vasúti csapatok katonái igen rövid idő alatt 15 km hosszú vasútvonalat építettek, ami megkerülte TERNOPOL lakott területét és vasútállomását. Hasonló munkát végeztek GRECSANI, LUZSENI, MOSI, GUSZJÁTYIN és más vasúti csomópontokon.

A helyreállítási munkák mellett a közúti hidépítő egységek a főirányban levő összefegyvernemi hadseregek után gépkocsi utakat is építettek. A harckocsi hadseregek a FRONT és az összefegyvernemi hadseregek gépkocsi útjait használták, közúti és hidépítő zászlóaljok a hadsereg raktáraktól a csapatokig építették az utakat és ezen ellátták a forgalomszabályozást is.

A hadtáp vezetés megjavítása céljából szükségessé vált néhány káder áthelyezése. A FRONT szolgálatiág-főnökei voltak: egészségügyi — N. P. USZTYINOV, az egészségügyi szolgálat vezérőrnagya, üzemanyag — A. A. ALEKSZEJEV ezredes, a FRONT hadbiztosa — A. G. LEJUK tábornok. A Vörös Hadsereg hadtáptörzse közlekedési főnökének — B. N. GORJANOV tábornokot nevezték ki a betegségben elhunyt A. A. KORSUNOV helyett. A közúti és a gépkocsi szállító szolgálatot saját szakmabeliek M. V. OLEHNOVICS és K. N. SZOBOLJEV tábornokok irányították. A hadtáp törzsfőnöke tapasztalt szervező és a törzsmunkát jól ismerő K. F. REMIZOV ezredes volt.

Általános helyettesem — A. I. SZUCKOV tábornok, politikai helyettesem — A. A. SLIHTER ezredes volt. SLIHTER ezredes a pártpoli-

tikai munkán kívül, mint mérnök-közgazdász magára vállalta a nyilvántartást és a helyszíni anyagok felhasználásának irányítását. Ezeket a munkákat is kiválóan végezte el. Meg kell mondani, hogy a hadtápszolgálat több ezres kollektívája szakmailag jól felkészült volt és szervezetten dolgoztak.

A FRONT-nak 440 km széles arcvonala volt, a meglévő két csapásmérő csoport és az augusztusban kezdődő KÁRPÁT-DUKLAI hadművelet szükségessé tette operatív csoportok létrehozását. Ebből kettő volt. Az egyik operatív csoportot — SZUCSKOV tábornok, a másik operatív csoportot — I. JESZKOV ezredes vezette. Mindegyik operatív csoportban a fontosabb szolgálati ágaktól egy-egy képviselő került kijelölésre. Ezek az operatív csoportok széles lehetőségekkel rendelkeztek a csapatok helyszíni segítésében.

Igen fontos helyet foglalt el a személyi állomány részére a hadművelet előkészítési időszakában a FRONT csapatai előtt álló feladatok megmagyarázása; befejezni Szovjet UKRAJNA felszabadítását, a harctevékenységet hazánk területén kívülre áthelyezni, megkezdeni az elnyomott LENGYEL és CSEHSZLOVÁK nép felszabadítását. A harcselekmények más országok területére történő áthelyezése a pártpolitikai munkától még nagyobb erőfeszítéseket kívánt, szükségessé vált a személyi állománynak megmagyarázni ezen országok különböző kategóriájú emberekhez való helyes viszonyát. Ezt a feladatot eredményesen hajtották végre a parancsnokok, politikai munkások és a pártszervezetek. Megmagyarázták a harcosoknak a Szovjet Hadsereg felszabadító küldetésének jelentőségét, de mivel a harctevékenységek körzeteiben és a hadtáp körletben a burzsoá-nacionalista banditák tevékenykedtek, az éberség fokozására hívták fel a figyelmüket. Nagy figyelmet fordítottak a felszabadított UKRAJNA területéről újonnan érkezett katonák felvilágosítására.

Az 1. UKRÁN FRONT csapatai a támadást különböző időpontokban kezdték meg: július 13-án a jobb oldali csapásmérő csoportosítás, július 14-én a központi — LVOVI csoportosítás. A bal oldali csoportosításnak sikerült gyorsan a RAVARUSSZKIJ irányban áttörni az ellenséges védelem harcászati övezetét, átkelni a BUG folyón és nyugat felé SZANDOMIR irányába a támadást továbbfejleszteni. A 3. gárda harcokosi hadsereg és a 13. hadsereg magasabbegységei és egységei — felhasználva a többi magasabbegységek sikereit — július 13—18-ig átkarolták az ellenség BRODSZKIJ csoportosítását és kedvező feltételeket teremtettek ezen csoportosítás teljes bekerítésére.

A 3. gárda harcokosi hadsereg és a 60. hadsereg együttműködve a 13. hadsereggel július 22-re a csoportosítást bekerítette és nyolc hadosztályt teljesen szétverték.

A LVOVI irányban az ellenség elkeseredett ellenállást tanúsított. Azonban a német csapatok felve a teljes bekerítéstől és miután saját csapataink nyomásának sem tudtak ellenállni, ezen a területen is megkezdték a visszavonulást. A szívós harcok következtében július 27-én LVOV városa felszabadult a betolakodóktól.

A 18 napos hadművelet során a FRONT csapatai 200 km-t haladtak előre, az arcvonal szélessége 400 km volt. Július 28-án a FŐVEZÉRSÉG parancsot adott a FRONT-nak, hogy támadását határozottabban fejlesz-

sze nyugati irányban; akadályozza meg, hogy az ellenség a VISZLA folyónál védelmet foglaljon el, menetből keljen át a folyón és képezzen hídfőt SZANDOMIR körzetében. Július 30-án az 1., 3. gárda harcokosi hadsereg és a 13. hadsereg előrevetett osztagai átkeltek a VISZLA folyón és birtokba vették annak nyugati partját.

Az előrevetett osztagok egész augusztus folyamán elkeseredett harcokat vívtak az ellenség harcokosi és gyalogos hadosztályaival a szandomiri hídfő megtartásáért és kiszélesítéséért.

A lvovi és a szandomiri irányokban végrehajtott gigantikus ütközetekben a FRONT és a hadseregek hadtápjának néhány esetben igen nehéz pillanatokot kellett átélni. Visszaemlékszem július 16-ára, amikor a KOLTOVSZKIJ folyosónál a 3. gárda harcokosi hadsereg áttörésre való bevetésével a csapatok saját hadtápjuktól, többek között kórházaiktól is, lényegében el voltak vágva. Kritikus helyzet alakult ki a csapatok ellátásában és a sebesültek hátraszállításában. Az adott helyzetben a hadsereg hadtápfőnöke I. K. NYIKOLAJEV tábornok bátor kezdeményezéshez folyamodott: a lőszerrel és üzemanyaggal megrakott gépkocsi oszlopot, valamint a kórházcsoportot a 13. hadsereg gépkocsi útjain küldte előre, azaz megkerülte a BRODSZKI erdőséget. Az erővel és eszközökkel való manőver a hadseregnek sikerült. A harcokosi csapatok anyagi és egészségügyi biztosítása időben végrehajtásra került. A hadtáp egységek igen nagy gyakorlati tapasztalatot szereztek a lőszer és üzemanyag kerülő úton történő gyors kiszállítására. Ez megismétlődött a további hadműveletek során is, különösen akkor, amikor az ellenségnek sikerült az egyik, vagy másik hadtápot elválni. Így került az anyag kiszállításra a 4. harcokosi hadsereghez is LVOV alá, KNYAZSE és ZOLOCSEV körletbe.

A lőszer és üzemanyag kiszállítások biztosítása érdekében igen gyakran felhasználásra kerültek a FRONT mozgó tartalékai is, amelyek a FRONT harcálláspont közelében voltak elhelyezve.

A front mozgó tartaléka rendszerint két-három tüzérségi és aknavető lőszerrel, valamint üzemanyaggal megrakott gépkocsi szállító zászlóaljából állt. A mozgó tartalék szükség esetén a FRONT legfontosabb területére került kiszállításra.

A hadművelet során a visszavonuló ellenség igen súlyosan megrongálta a vasútvonalakat. 30 nagy vasúti híd közül 29 megsemmisült. Ezért a vasút helyreállításának az üteme igen alacsony volt — napi 4—5 km. Mindez megnehezítette az új ellátó állomások létrehozását és megnövelte a gépkocsi szállítás távolságát.

Augusztus elején kezdődött meg a FRONT és hadsereg hadtáp egységek, intézetek részleges áttelepítése a SAN folyó bal partjára. Elsősorban a lőszer és üzemanyag került átszállításra. A szállításoknál fennálló nehézségek mellett, amelyek alapvetően a vasúti helyreállítás igen alacsony üteméből adódtak, a hadművelet során a FRONT-hoz naponta 1200 vagon csapat- és anyagszállítmány érkezett, amelyből körülbelül 700 vagon a központi tervek alapján érkezett és mintegy 540 vagon anyagot a FRONT szállító eszközeivel szállítottak.

Augusztus végén a FRONT elosztó állomásai LVOV és PSEVOKSZ vasútállomások voltak. A FRONT vasúti hálózatába tartoztak a Szov-

jetunióban a LVOV és KOVELSZKIJ-i, valamint Lengyelországban a KRAKOV-i és RADOSZK-i vasútigazgatóságok fennhatósága alatt álló vasútvonalak.

A lengyel elvtársak aktív segítséget nyújtottak a parancsnokságnak a szállítási feladatok végrehajtásában.

Ebben az időben igen nagy jelentősége volt a gépkocsi utak jó állapotban való fenntartásának és a feszes forgalomszabályozás megszervezésének. A FRONT közúti csapatainak katonái ezekkel a feladatokkal sikeresen megbirkóztak. A 3. gárda hadsereg támadási sávjában igen jól látta el feladatát a 90. önálló közúti — kiszolgáló zászlóalj alárendeltségébe tartozó 3. század, amelynek a parancsnoka I. I. CSERNOV tiszt volt. Ez a század sok kilométert kitevő katonai gépkocsi utat szolgált ki a VISZLA folyó előtt SZANDOMIR irányába. A század katonái az utak helyreállításán kívül, közúti jelző és útbaigazító táblákat készítettek azokat kirakták az útvonalakra és a főútvonallal párhuzamosan a lánctalpas technika részére külön utakat rendeztek be. A katonai gépkocsi út teljes hosszában, 1 km-es távolságokra lehajtási utakat építettek ki. A század katonái az utak mentén piros plakátokat és jelszavakat helyeztek el, amelyekben felhívták a figyelmet és emlékeztették a katonákat a közeli győzelemre. A VISZLA folyó átkelőhelyén magas oszlopon jelzőtábla volt elhelyezve a következő felirattal „Berlínig 600 kilométer”. Mindez növelte a katonák morális erejét.

Az ellenség saját csapataink mögé kémekeket és diverzánsokat küldött. A hadtáp katonáknak nem egyszer kellett ezekkel a harcot felvenni és megsemmisítésükben részt venni.

Egy alkalommal LUCK város mellett MARCSEVSZKIJ főhadnagy az egészségügyi szolgálat beosztottja a sebesültek közül ellenőrzése során egy személyt visszatartott. A vizsgálatnál kiderült, hogy az illetőnek semmilyen sérülése nincs, hanem kém. RAZVUDOV körzetében a forgalomszabályozók is fogtak el kémeket, aki a csapatok mozgásáról gyűjtött adatokat. A magas fokú éberségért a közúti katonák állami kitüntetésben részesültek.

Az 1. UKRÁN FRONT-tal együtt nagy és dicsőséges harci utat tett meg az 1. Csehszlovák hadtest is. A hadtest a 38. hadsereggel együtt aktív résztvevője volt a KÁRPÁT-DUKLAI hadműveleteknek. Megszeretném jegyezni, hogy a KÁRPÁTOK-ban folyó harcok igen nehezek voltak. A megfelelő utak hiánya és a szünet nélkül szitáló eső megnehezítette az anyagi eszközök szállítását. A 38. hadsereg szakaszán harcba vetett 1. gárda lovassági hadtestnek, amelynek a parancsnoka V. K. BARANOV tábornok volt, nehézségekkel kellett megküzdenie az ellátás és a sebesültek kiürítése terén. BARANOV tábornok a címemre táviratot küldött, melyben kért, hogy a súlyos sérültek kiürítésére küldjek sebesült szállító repülőgépeket és nyújtsak segítséget az anyag utánpótlásában. Kérését teljesítettem és KROSZNO kelet körletbe — N. A. SLUGER őrnagy, a FRONT egészségügyi csoportfőnökség képviselőjének vezetésével — az 1. gárda lovassági hadtest részére sebesült átvevő pont került létrehozásra és a sebesültek hátraszállítása légi úton történt. A hadtest részére nyolc napon keresztül a lőszer, gyógyszer és élelem kiszállítása is légi úton történt.

Az anyagi biztosításban fennálló nehézségeket más egységek is érezték. A hadtáp alegységek személyi állománya megfeszített munkájának köszönhető, hogy a csapatok a szükséges anyagi eszközöket megkapták, ami elősegítette a KÁRPÁTOK-ban folyó harcselekmények sikerét.

1944. október 6. a DUKLAI hágó birtokba vételének napja az új Csehszlovák Néphadsereg születésének napja. Ezen a napon született meg a jelszó „mindörökké a Szovjetunióval”. Visszaemlékszem, hogy a hadtápbiztosítás kérdéseiben a csehszlovák elvtársakkal jól együttműködtünk.

A hadtest hadtápfőnöke JÓZEF SZLÁBI ezredes volt, jelenleg vezérőrnagy, aki még a mai napig is dolgozik és erősíti a CSSZK fegyveres erőit. A hadtest hadtápjá alapvetően a hadsereg hadtáp funkcióját látta el, a szükséges anyagi eszközöket a FRONT raktáraktól kapta. A lehetőséghez mérten az élelmiszerek összetétele olyan volt, hogy azok biztosították a nemzeti eledel elkészítését. A katonák saját nemzeti ruhát viseltek. A V. HRULEV vezérezredes parancsának megfelelően a csehszlovák hadtest részére 500 tonna lisztet biztosítottunk a Csehszlovákia felszabadított területein levő lakosság ingyenes ellátására. Csehszlovákia lakossága csapatainkat mindennel amivel tudta támogatta.

Baráti szeretettel és örömmel fogadta a Szovjet Hadsereget a lengyel lakosság is. Hadseregünket minden eszközzel támogatta a fasiszta betolakodókkal szemben vívott harcban. Például a lengyel vasutas dolgozók katonáinkkal együtt aktívan vettek részt a vasutak helyreállításában és üzemeltetésében, egységes forgalmi rend alapján végezték a Szovjet Hadsereg részére szükséges csapat- és anyagszállításokat és a lengyel lakosság részére szükséges szállításokat.

A lengyel mechanikai és kohászati üzemek SZTALEVA-VOLJÁ, JÁROSZLÁV, ZSESUV és MELEC körzeteiben segítettek nekünk a harci technika és gépkocsi technika javításában és tartalék alkatrészek, fődarabok gyártásában. A lakosság segítségével végeztük el nagyon sok gépkocsi út fenntartását is.

A LVOV—SZANDOMIRI hadművelet sikeres végrehajtása növelte a Szovjet Fegyveres Erők erejét, a parancsnoki állomány szervező képességét és a katonák harci tapasztalatát. Ez a hadművelet 30 évvel ezelőtt az 1944. év egyik legnagyobb támadó hadművelete volt. Abban különbözött a többi hadművelettől, hogy ez FRONT erőivel került végrehajtásra, melyet a nagy kiterjedések, a csapatok harctevékenységének különböző formái, a légierő és a többi haderőnembeli csapatok művészi alkalmazása, nagy ellenséges csoportosítások rövid idő alatti bekerítései és megsemmisítései jellemezték.

A hadtáp a hadművelet valamennyi szakaszában bonyolult körülmények között, nagy erőfeszítések árán teljesítette a feladatát és ezzel szilárdan hozzájárult az ellenség feletti aratott győzelemhez.